

סוף זמן קר"ש

עש"ק בא

9:05

עש"ק בשלח 9:05

מאן דלא קרי קר"ש בעונתיה
בנדוי הוא כל ההוא יומא
(וזה"ל בלק קפ"ו)

ממעיינות התאחדותנו

י"ל ע"י: התאחדות אברכים דקהל יטב לב דסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

שיעור השבוע

הבורת יסודי התורה

פרשת בא

מס' פסחים יג: עד טו.

פרשת בשלח

מס' פסחים טו: עד יז:

ברקן את החפץ, משכיתו את הוצר הרע
על ידי עסק התורה, לאור חזק וקטן, חזק
באשרות, חזק, חזק, חזק, חזק, חזק, חזק
כשרים עוד להשתמש באור חזק,
הזהר בך משה עמוד יט

ב' שבט תשע"א

בא

שנה י"ג גליון ט"ז (תקל"ח)

נעשה לו כהיתר

בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו. פרש"י ז"ל והתרה בו. יש לרמוז על פי אומרים ד"ל העובר עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר. ואיתא בספר חסד לאברהם מר' אברהם אזולאי אשר העונש הוא שנתגלגל בגוי, ואז מותר לו הכל. וזהו בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו, היינו על ידי כבידות הלב שיש לאדם ואינו חוזר בתשובה, רק עובר כפעם בפעם, ע"י זה בא אל פרעה, שנתגלגל בגוי, ואז והתרה בו, שנעשה לו הכל כהיתר, השם ישמרנו.

כ"ש שאר נבראים

ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשוננו. צריך ביאור למה נקט דוקא כלב ולא ח' אחרות. ונראה דהנה כתיב בפרשת בראשית ומוראכם ותחכם יי' על כל חית הארץ, וביאור הענין הוא דבזמן שישאל עושין רצונו של מקום, כל הברואים מתפרסין ע"י ישראל, וכאמרו ד"ל כל העולם ניוון בשביל חמיא בני, ולכן מתיראין כל החיות מן, וכדאיתא בירושלמי, מאן דאכיל לאו דילי' בהית לאסתכלי באפי מארי', שהאוכל משל חבירו מתבייש מפניו. ולפי' כל מי שהוא מקבל יותר, הוא מתירא ביותר מבני ישראל. והנה א"י בשבת שהכל אוכל מעט כי אכילתו שווה בתוך מעיו ג' ימים. ונמצא שהכל הוא הפחות שבמקבלי מזונות מבני ישראל, מכיון שמוזנזו מועטין מכל, וזה שרבינו חזקוני ז"ל, ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשוננו, שאפילו הכלב שהוא הפחות שבמקבלי מזונות, לא יחרץ לשוננו נגד בני ישראל, ומכ"ש שאר הנבראים המקבילים יותר, בודאי שיתיראו ויתביישו מישראל ולא יזיקו להם, וממילא אין לישראל לירא משום נברא.

בגמר העבודה

וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחו לו לאמר צא אתה וגו'. קשה השתחוואה זו מה טיבה, ה"ל לו לומר ויבקשו ממני צא אתה וגו'. ונראה דא"י במס' תמיד שאחר גמר העבודה שעבד כל כוהן, ה"ל מתחווה ויחויב זה הוא דוקא בגמר העבודה ולא באמצע, ולכן לא ה"ל המדשן את המזורה משתחוה אחר הדישון, כי אם לאחר שנכנס פעם שני להוציא את כלי הדישון, אז השתחוה ויצא לו. והנה במצרים אמר ה' ש"ת למשה ראה נתתיך אלהים לפרעה. וזאת ידוע שכל ענין הכבדת הלב של פרעה הייתה עבודה לקדש שם שמים בעולם ולהודיע לבני ישראל גבורותיו של הקב"ה וכבוד הדר מלכותו. ולכן במכת בכורות שהיתה גמר העבודה, חל חיוב השתחוואה יען נגמרה העבודה אז. ושפיר אמר משה והשתחוה לי לאמר, דמכיון שהי' בבחינת אלהים לפרעה, לכן הייתה ההשתחוואה אליו.

ע"י שנתעבבו

ולכל בני' ה' אור במשבותם. אפ"ל ברמז הפסוק דהנה מלת במשבותם מיותר ויסיק שיאמר ולכל בני' ה' אור, וי"ל עפ"מ ש'

דברי יואל

מהירות הוא רחוק מגיאיות

ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא לה, פרש"י הקרבן קרוי פסח ע"ש הדילוג והפסחה וכו', ואתם עשו כל עבודותי לשם שמים. ונלאו כל חכמי לב לבאר המשך הדברים, דכ"ש בשביל הדילוג והקפצה יעשו עבודותי לשם שמים. ואפ"ל עפ"י מש"כ דברי משה בפרשתו לבאר הטעם שהוציאנו ה' ממצרים בחפזון, דהנה כתב בחובת הלבבות שחסידי אחד ה"ל ממחר להילכו, מפני שהמהירות הוא רחוק מן הגאון וממחשבות זרות, ואם נעשה הדבר בשהיות, אז נביקל לבא לידי מחשבות בלתי רצויות. וידוע שישאל ה' ממוקשים מאד בטומאות מצרים, והש"ת בחסדו הפליא לעשות והמשיך להם קדושה גדולה להוציאם, וע"כ הוציאם בחפזון ולא יכלו להתמהמה, כדי שלא יהי' שהיות מצטרפות לערב בהם שום מחשבות זרות הבאים מכוחות הטומאה, עכ"ד. וזהו יתבאר על נכון דברי רש"י ז"ל ואכלתם אותו בחפזון, הקרבן קרוי פסח על שם הדילוג והפסחה, ואתם עשו כל עבודותי לשם שמים, כי מאחר שיעשו את הקרבן בדילוג וחפזון, ע"ז לא יתערב בהם מחשבות בלתי רצויות, ויעשו כל עבודותי לשם שמים.

ברך משה

למען תהיה תורת ה' בפיך

וזהו לך לאות על ידך ולזכרון בפיך למען תהיה תורת ה' בפיך. ולכאורה אינו מובן מה שייכות מצות תפילין אל התורה הקדושה. ויתבאר על פי מה שכתב באור החיים הקדוש (פ' ראה) על הכתוב שמור ושמעת את כל הדברים האלה, וקשה למה הקדים שמירה לשמיעה, אכן ידוע כי מי שהוא בעל עבירות שעיר דעת התורה נעלם בפניו, כי שעיר פתחי ההנהגה בדברי התורה הם הקדושות שיעמידו בפני האדם, והם סוד הקליפות המתהווים מעבירות האדם, וזה שאמר הכתוב שמור ושמעת, פירוש אם אתה רוצה שתעמוד על אמירת התורה להבין אמריה, שמור המצוות לכל תעבור עליהם, ובהו ושמעת את כל הדברים האלה, עכ"ד.

והנה כתב בשביל לקט על מה שאמרו חז"ל (שבת מט.) תפילין צריכין גוף נקי, והיינו שצריכים להיות נקי מן החטא. ולפי זה אם נקיים מן החטא על ידי מצות תפילין יכולים לעסוק בתורה ולהבין ולהשכיל את דברי התורה. וזה שאמר והיה לך לאות על ידך ולזכרון בפיך עי"ך, ועל ידי למען תהיה תורת ה' בפיך, שיזכר לעמוד על אמיתית התורה להבין אמריה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מעין השבוע

רמז מכת ארבה

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וגו' למען שיתי אותותי אלה בקרבך. נתקשו כל מפרשי התורה שלא נזכר בשום מקום שאמר הקב"ה למשה שיאמר לפרעה שיבוא מכת ארבה, ובזה"ק כתב שהמכה נרמזה בסופר זה. ומסביר הגאון ר' שמשון מאוסטרזאבאל זצ"ל הרמז, כי ידוע שכל האותיות שהם ממוצא אחד מתחמשה מוצאות הפה הם מתחלפים לפעמים, נמצא שאות ב' מתחלף עם אות פ' שהם ממוצא השפתים שהם אותיות בומ"ץ, ואות א' מתחלף עם אות ע' שהם ג"כ ממוצא אחד אותיות אחה"ע היוצאים מן הגרון, וזהו שאמר השי"ת למשה ב"א על פרעה, דהיינו שתקח אותיות ב"א ותכניס אותם אל תיבת פרעה בחילוף אותיות פ' ע' מתיבת פרעה, ואז יהי' אותיות ארבה רמז שיבא עליו מכת ארבה, וזה"ק למען שיתי אותותי אלה בקרבך, דהיינו שתשים אותיות האלה ב"א בקרב פרעה ויהי' ארבה.

ובתתים מביא פירוש הנ"ל ומביא ג"כ פ' התוספות ע"ה"ת שהיו חקוקין במטהו כל האותיות של המכה ונסתכל בו שמה וידע איזה מכה יבא עליהם, וע"כ לא הוצרך השי"ת להגיד למשה איזה מכה יבא. והק' התתים א"כ כל המכות נמי למה לא הסתכל על המטה, אלא צ"ל שהיו כל האותיות כתובים בערבוביא, ולא ידע משה איך לצרפם, א"כ היה במכה זו עדיין ה' כתובים מעורבב אותיות, ארבע חשך בכורות, ועכ"ל כפי מהר"ש אוסטרזאבאל שזה נרמז בב"א אל פרעה, אך עדיין יש להסתפק אם הכוונה שיעיר מתיבת פרעה אותיות פ' ע' ויכניס אותיות א' ב' או שיוסיף מספר א' ב' על אותיות פרעה והוא בגמטריא נחש שזה רמז שיבא נחשים על פרעה, וע"כ הסתכל במטהו וראה אותיות ארבה חשך בכורות ואין אות נ"ן שבנחש, וע"כ ידע שהפ' שיעיר אותיות פ' ע' ויכניס א' ב', נמצא שפ' התוס' והמהר"ש שניהם עולין בקנה אחד.

עוד מפרש התתים הרמז, שידוע שהי' לפרעה זכות גדול על שני חיי יעקב בארץ מצרים אשר שם החזירוהו לימי נעוריו בכל מה שסבל מעולם, והי' שני חייו קמ"ז שנים, וכשכלה לו זכות זה אז השלים עליו מדת הדין הקשה פחד יצחק שהוא בגימטריא ר"ח. וז"ש ב"א אל פרעה, וכשמנכים מפרעה קמ"ז שנים שזה זכותו של פרעה, יצא ארבה גימטריא ר"ח שהוא מדת הדין. ובתורת משה כתב באופן שונה קצת, שכל זמן שהיו לו זכות קמ"ז שנותיו של יעקב, לא הייתה יכולה לשלוט כל כך הרעב במצרים כאשר במכת הארבה שאכלה גם את יתר הפליטה הנשארת מן הברד, וע"כ כשמצרפים ב"א אל פרעה הוא בגימ' נחש שהוא אחרון שבטומאה, ופרעה הוא נחש (כדאיתא במד"ר פ"כ), וע"כ כלה זכותו ובא הארבה. בספה"ק ייטב לב מבאר למה מחלפים אותיות א' ב' דוקא עם פ"ע שבפרעה ע"י המבאר בספה"ק ההבדל של אותיות של לשון'ק ואותיות של אה"ע, שבשלשה"ק יש את הכתוב ונקרא בס' יצירה בשם אבן, ויש בו מילוי שנקרא בית, ואות הכתוב הוא נגלה כגון א' והמילוי דהיינו א"ל"ף אינו כתוב אלא נשמע מפה לאוזן. משא"כ אותיות של אה"ע אין להם מילוי.

ובהו מבאר למה אמרים מלמדו תשיב"ר, שלומדים א' ב' ולא א' ב' ג' או א' לבד, שהכוונה לרמז שלומדים א"ל"ף במילואו שהוא בית, היינו שלומדים לא רק משה"ה שהוא נראה לעין אלא ג"כ הנשמעים מפה לאוזן, ופרעה הרשע לא האמין כי אם בנגלה ועי"כ לא רצה לשלוט הטף שילמדו א' ב' הנגלה והנעלם דהיינו תורה שבע"פ, וע"כ נחלף לפרעה תחת הע' א' שהוא הנגלה ותחת הפ' ב' דוקא שהוא העלם, למען תספר באזני בני וגו' אותותי אשר שמתי בם, המילואים הנעלמים שבם, ומכאן זה וידעתם כי אני ה' טמיר ונעלם.

לומר לו תורה מן השמים. (יהי אור)

גודל מעלת סיפורי צדיקים

פ"א נסע הרה"ק רבי דוד ממלעוב יחד עם רבינו היהודי זי"ע לכפר, וישבו שם על סעודת מלוה מלכה, והתחילו לספר סיפורי צדיקים, ובתוך כך בא לשם ערל אחד וביקש מהבעל הבית שירשהו להיכנס כי הקור גדול ואינו יכול להיות בחוץ. והנה פרנסתו הי' אז שהי' לו בית מרוח, ונתן לו משקה יי"ש וגם נתן לו מקום לישב שם. וכשישן לערך רביע שעה, פתאום הקיץ משינתו וצווח מאד במהומה גדולה עד אין לשער, והוכרח לצאת משם, ושהה שם לערך י' מינוט והתחיל לבכות שיכניסו אותו לבית שהקור גדול. ונכנס לבית ושכב על משכבו ומיד התחיל לצווח "גיוואלד גיוואלד" ורץ לחוץ. ובא עוד הפעם ובקש שיכניסוהו, ושאלו אותו מפני מה צווח כל כך, ואמר שכשהתחילו לספר ענינים (שלא ידע במה מדברים) הי' נראה לו כאילו אחד יושב על הראש ואחד על הרגל ואחד שוחט, ואמר הרה"ק הדין עמו, כי אם מספרים מקדושת הצדיקים, אזי מסיירין ועוקרין מרכבת הטומאה ממקומה, ואם כן עוקרין להערל משורשו, כי הוא יש לו אחיה ושורש בטומאה ר"ל ועל כן צווח. (קדושת היהודי)

הילולא דצדיקא

הרה"ק ר' דוד מלעלוב זללה"ה
זי שבט תקע"ה

גם בנסתר

התבטא הגאון בעל האבני נזר מסאכאטשוב זיע"א כי מוחו של צדיק רבי דוד הי' כמוחם של גאוני קמאי, אלא שניחון בלב רחב ועל ידו עלה בידו לחסות את מוחו הכביר, ואף הפליג בשבחו ואמר כי אם בנגלות התורה יש לנו עדיין מושג בו ניתן להגדיר את גדלותו, הרי בחלק הנסתר אין חקר לתבונתו. (גדולי הדורות)

תרפאה מחול

הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע התאכסן פעם אצל אחד בהיותו בדרך. כשהשיכים לפנות בוקר להמשיך בדרכו הקיש על חלונו של בעל בית להיפרד הימנו ואמר לו "זייט געזונט", ובחדרו של בעל הבית ישנה בתו החולנית ששכבה כתריסר שנים משותקת, ובאותו בוקר קמה בריאה ושלימה ועמדה על רגלי. (מאמר מרדכי, סלאנים)

תורה בשמים

שמעתי ששנה אחת בימי הרה"ק הרבי ר' מרדכי מטשערנאָבל לא אמר תורה בשולחנו כלל, וכשגמר השנה חזר לומר תורה כהרגילו, ושאלו אותו חסידיו למה מנע מלומר תורה במשך שנה שלימה, ענה להם כי נפטר הצדיק הרב ר' דוד מלעלוב זי"ע שלא אמר שום תורה בשולחנותיו, כי אמר עליו הפסוק "בלבי צפנתי אמרתך למען לא אחטא לך", ובאמת חידש בכל שבת ויו"ט הרבה תורה, אבל לא אמרם לפני הקהל, וכשנפטר יצא גזר דין משמים שכל הצדיקים צריכים לבוא ולשמע את התורות שאמר הר"ד בפמליא של מעלה מה שטמין אתו בכל ימי חייו, ובהיות שכל התורות שאמר הר"מ טשערנאָבל, שמעם מאביו הרה"ק רבי מנחם נחום בעל המאור עינים זי"ע שהי' בעולם העליון ואומר לו תורה מן השמים, ובשנה זו היו כל הצדיקים צריכים להקשיב לתורותיו של הרבי ר' דוד, לכן לא יכול אביו לבוא ולומר לו תורה, ועתה עם חלוף השנה, חזר אביו

רבינו נולד בשנת תק"ן בביאלע לאביו רבי שלמה ז"ל מגזע מלכות בית דוד. בהגיעו לפרקו, נשא את מרת חנה. משחר נעוריו סיגף וזיכך את גופו, אך עדיין לא הרגיש שלימות בנפשו עד שנסע אל הרבי ר' אלימלך זי"ע ונתקשר אליו בכל נפשו ומאודו. לאחר פטירתו דבק בהחזקה הק' מלובלין זי"ע. נהג עדתו בלעלוב ודבק בו תלמידיו הצדיקים. מנו"כ בלעלוב אשר כידוע הי' אבן שואבת לכל ישראל עד הכחדת יהדות אירופה.

האין זכה לבן קדוש

כשהלכו האחים הקדושים הרבי ר' זושא זיע"א ורבי ר' אלימלך זיע"א בגלות, נתוודע להם מהילד דודל (הוא הרה"ק מלעלוב זי"ע) והלכו לכפר ביאלע למקום דירת הוריו. נכנסו לבית ולא מצאו את אבותיו בלתי אם ילד נחמד זה מסתובב שם. שאלוהו בחביה יתירה, "קינד לעבן, הלא תאמר לנו היכן אבין", השיב "הלך העירה". "ואמך היכן היא" חזרו ושאלו, "אמי מיד תבוא" היתה תשובתו. חיכו עד שבאה אמו.

האחים הק' פנו אלי' בבקשה שתאמר להם התנהגות הבעל, היאך הוא נוהג במשאו ובמתנו, ובאכילתו ובשתייתו, וכן בכל הענינים, כי ע"כ זכה להוליד בן קדוש כזה. השיבה אמו, האמת אגיד שאין אני רואה בו שום התנהגות מפורזה של קדושה וטהרה. כל עניניו הם פשוטים בתכלית הפשטות, אלא זאת הוא ההבדל בינו לבין שאר פשוטי עם, כי בכל סעודת יום השבת כשמשורר הזמר ברוך ה' יום יום, וכשמגיע להחרוז "ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות לשמה", הרי הוא מתחיל לבכות בכי רב, והתלהבותו מגיע לדרגה כזו, עד שמכה את עצמו בכותל ופוכר את ידיו ומבקש בתחנונים מלפני אביו שבשמים שיוכח לבן חגון וכשר, ובכיתו הולך ונתמשך עד שמתעלף, ואני מוכרחת להקיצו לעוררו ולהשיבו לתחי'. כששמעו האחים הק' תשובה כזאת אמרו אם כן נוחא מה שזכה לבן קדוש כזה. (אילנא דחיא)

נכמרו רחמיו

בילדותו כאשר קנה לו אביו בגד חורף חם, שהי' נדרש לו ביותר, היתה שמחתו גדולה. אך למחרת נתקל בנער עני שרעד מקור, נכמרו רחמיו עליו ומיד פשט את מעילו והלביש בו את הנער. כשחזר לביתו ללא בגדו החדש, נשאל ע"י עמו האם שכח אותו בחדר. מובן כי הוכרח לגלות את האמת. האם מיהרה לפקוד עליו כי יחזור לקחת מאותו נער את הבגד בטרם יוודע אביו וייסר אותו על מעשהו. מה גדלה הפתעלתה כאשר דוד הקטן עונה לה בנחת, לא זו בלבד שהני מוכן לקבל מכות מאביו, אלא שאשתדל להכין עבורו את המקל, שלא יצטרך לטרוח על מנת למצוא, ובכך אקיים מצות כיבוד אב, שיפיג את כעסו באמצעות ההכאות, אך בשום פנים אינני מסכים לצער את הנער העני ולקחת ממנו את הבגד שהענקתי לו. (גדולי הדורות)

הצליח להסתיר

הגה"ק בעל החידושי הרי"ם זיע"א גילה פעם לתלמידיו כי רבי דוד מלעלוב הצליח להסתיר את גאונותו, בצורה שקשה למצוא דוגמתו, בהיותו הוגה בתורה בעליית גג ימים ולילות, ואף הוסיף כי כבר בשנות העשרים לחייו, זכה לסיים את הש"ס כולו יי"ד פעמים, ולרמות זאת לא נודע הדבר ברבים, שהרי רצון יראיו יעשה. (גדולי הדורות)

ממעייני הפשט

חקיקות על המטה

בא אל פרעה וכו', מביא מחוץ. ומשה היאך ידע והלא לא מצינו שאמר לו הקב"ה מכת הארבה. י"ל שהיו חקיקות על המטה דצ"ך עד"ש באח"ב.

דעת זקנים

אינו אוכל

וכתב רבינו חננאל בפירוש התורה שלו: מעת עתרת משה רבינו ועד עכשיו אין ארבה מפסיד בכל גבול מצרים, ואם יפול בארץ ישראל ויכנס בגבול מצרים, אינו אוכל מכל יבול הארץ כלום עד עכשיו, ואומרים כי זה כבר ידוע הוא לכל. ובא ראה, כי בצפרדעים אמר: רק ביאר תשארה, ולפיכך נשאר בו אל תמאסיה עד עכשיו, אבל בארבה כתיב: לא נשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים, וע"ז נאמר: שיהיו בכל נפלאותיו. ע"ל הרב.

רמבין

את המות הזה

רק את המות הזה. למדך שהיו בנ"א מתים במכת הארבה כשם שהיו מתים במכת הברד. ואולי הי' הארבה מסמא את עיניהם כענין הצרעה בזמן יהושע. או יאמר את המות הזה לפי שכל פירות האדמה נשתדפו בברד ואחר כך בא הארבה ללכות מה שהשאר הברד ואחר שתי מכות אלה לא נשתתיר מחוץ לבני אדם בארץ. והנה זה להם מות.

רבי בחיי

על הים

לא ראו איש את אחיו. פירש"י ג' ימים הי' החשך שלא ראו איש את אחיו. ועוד ג' ימים שלא קמו איש מתחתיו. וקשיא דמשמע שלא שמשה מכה זו על ששה ימים והלא היתה מכה משתמש רביע החדש כמו שפירש"י בפרשת וארא גבי וימלא שבעת ימים. וי"ל שיום ז' הי' על הים דאינא בתנחומא וז"ל ומי זה יום שביעי שנה ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה הי' הענן מחשיך למצרים ומאיר אל ישראל ע"ל.

רבי"א

בבית המצרי

הי' אור במושבותם. בארץ גשן אין כתיב כאן כמו במכות אחרות, הוא שאמרו רבותינו משונה מכה זו מכל האחרות הוא, שאפילו כשהי' ישראל בבית המצרי במצרים הי' אור עמו.

חזקוני

רק בשעת אכילה

ואכלתם אותו בחפזון. תקנו חכמים שיהא נאכל על השבע והטעם מפרש בירושלמי משום דכתיב ועצם לא תשבדו בו, וכשאדם רעב יש לו לחוש לשבירת עצם ובפ' כיצד צולין מסיק שאין חיוב שבירת עצם נוהג אלא בשעת אכילת הפסח.

דעת זקנים

רק לדורות

ויאפו את הבצק וכו' קשה דמשמע שאלמלא כי גורשו היו אופיין אותו חמץ והרי כתי' אך ביום הראשון תשביתו שאור. וי"ל דמצות השבת שאור ואזהרת אכילת חמץ לא נצטוו בהן אלא לדורות אבל לא בפסח מצרים וכן נראה מלשנא דקרא בפר' החדש הזה דכתי' בה ויהי היום הזה לכם לזכרון וחותם אותו חג לה' לדורותיכם וכו' ובתר כן כתיב שבעת ימים מצות תאכלו וכל דיני השבת שאור ואיסור חמץ משמש שמקורם להן לא נצטוו עליהם כלל, אלא לדורות נאמר להם.

ר"ש מברסבורג

וגם מקנינו ילך עמנו
לא תשאר פרסה כי ממנו
נקח לעבד את ה' אלהינו
ואנחנו לא נדע מה נעבוד
את ה' עד באינו שמה.
ונראה על פי מה
דמבאר במדרש (ויק"ר פ"ד
ס"ו) כי דעת אה"ע
שישראל בטלים ברוב
לגביהו, כי אתם המעט מכל
העמים. אך ק"ל (כתובות

טו.) דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי ואינו בטל ברוב, ואם
כן כאשר ישראל יושבין במקומן אין חשש ביטול ברוב דכל
קבוע כמחצה על מחצה, אבל לאחר שגלו היו נייד, ונתעורר
הקושיא מדוע אינם בטלים ברוב האומות.

וביאר ק"ז זללה"ה בישמח משה (פ' שמות) על פי מה
דמצינו דאחד מישראל שקול כנגד כמה וכמה, וכמו משה
שקול כנגד כל ישראל (מכילתא יתרו פ"א), ויאר בן מנשה
נגד רובן כן סנהדרין (בבא בתרא קכ"א), וכן דור המדבר
שכל אחד מהם היה שקול כאלף איש (עשרה מאמרות
מאמר הקו"ד ח"ב פל"ב), וא"כ אין בריה יכולה לידע משקל
החשיבות של ישראל, ומכל שכן נגד העכו"ם והפחות
מישראל שקול נגד כולו, וראיה לזה ממה דאיתא בפרקי
דריבא אליעזר (פ"ט) שהשי"ת כביכול נכנס עמהם למצרים
להשלים המספר שבעים איש, ומה יזבן כמה ספון אחד
מישראל אם כביכול הוא מחשיב עצמו לאחד מהם, עכ"ד.

ולעני"ד אפשר ליישב על פי מה שכתב א"ז זללה"ה
בעצי חיים (לשבה"א אות י') לבאר סברת הר"ן (נדרים נב.)
שכתב בטעם הדבר דק"ל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף
לא בטל, משום דחזיתא לרבנן ולרבי יהודה דאיפילו במין
במינו, דר"י ס"ל מין במינו לא בטל ורבנן ס"ל דמין במינו
בטל, ואמרינן במנחות (דף כב.) דשניהם מקרא אחד דרשו
דכתבי (ויקרא טז יח) ולקח מדם הפר ומדם השעיר,
שאעפ"י שדמו של פר מרובה קרי ליה דם השעיר, אלמא לא
בטל, וקסבר רבי יהודה דהיינו טעמא משום דמין במינו לא
בטל, וסברת ר"י הוא משום דאולינן אחר דמיון העצם
(כמות הדבר), וכיון שזה דם זה דם הוי מין במינו ולכן אפילו
באלף לא בטל, ורבנן ס"ל דאולינן אחר דמיון ההיתר (איכות
הדבר), ולפיכך כיון ששניהם עולות זה קרבן זה קרבן הוי
היתר, והיתר בהיתר לא בטל, אבל דבר שיש לו מתירין, הרי
גם האיסור ההוא יקרא אח"כ בשם היתר, ועל כן הוה ליה בכל
עניינים מין במינו, ולכן אפילו באלף לא בטל, עיי"ש באריכות.
והקשה על זה בתשובת ברית אברהם (סי' נ"ה) דמה יעיל מה
דעתיה להיות נותר, מכל מקום עכשיו הוא אסור, ואי משום
דאמרינן כל העומד ליעשות כעשיו דמי, וכרבי שמעון דס"ל
(בבא קמא עז:) כל העומד לגזוז כמזו דמי, הא אן לא ק"ל
כר"ש, ועיין באע"ז (ריש סי' קכ"ד) גבי גט שכתבו על איסורי
הנאה דלא אמרינן כל העומד לשרוף כשרוף דמי. אכן כתב
הפרשת דרכים (דרוש ד) דזה מחסדיו ית"ש שאם אדם עתיד
לעשות טוב ולהיות צדיק, מטיב עמו על שם העתיד, אך אם
עתיד לחטוא אינו מסתכל בזה ואינו דן אלא לפי שעתו, עיי"ש.
ולפי זה יש לחלק ולומר דבדבר שיש לו מתירין אמרינן דהוא
נידון על שם סופו להטיב, כיון שעתידי הוא להיות מותר על כן
אמרינן דהרי הוא כאילו כבר הותר, ומיקרי עתה על שם
העתיד שיהא מותר, אבל אם כתב הגט על דבר שצריך ביעור
ושריפה לא אמרינן דהרי הוא כאילו נשרף ואינו בעולם,
דבדבר רע לא אמרינן שהוא נידון על שם סופו ואנו דנין אותו
כמו שהוא בשעתו שלא נשרף עדיין, עכ"ד.

והנה לעתיד לבא כאשר נזכה ליעוד הנביא (ישעיה יא
ט) כי מלאה הארץ דעה את ה', ואת רוח הטומאה יעביד מן

דברות קודש

מכ"כ מרן אדמו"ר שליט"א

לפרשת השבוע

נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הארץ, אזי כל
העמים יטו שכם
אחד לעבדו שכם
אחד, והיה ה' למלך
על כל הארץ, ואם כן
אם נלך בתר סופו
הלא אז כולם יודו כי
לה' המלוכה, ואף על
פי שטרם נתגלה
מלכותו לעין כל, מכל
מקום הוי כמו דבר

שיש לו מתירין דלא בטל, משום דהאיסור עתיד להיות
היתר, ולכן אנו דנין אותו על שם סופו שעתידי להיות טוב,
והוי מין במינו וגם לרבנן ולא בטל, והכי נמי אי אפשר
לישראל ליבטל ברוב אומות כיון שבסופו של דבר גם הם
עתידים להטיב מעשיהם ולקבל עליהם עול מלכותו יתברך,
וכיון שכן אנו דנים אותם על שם סופם, כיון דכך הוא מדתו
יתברך דכל דבר טוב העתיד להיות השי"ת מסתכל על זה
ומטיב על שם העתיד, והכי נמי כיון שכל האומות עתידים
להתגייר ולקבל עליהם עול מלכותו חשוב עתה כמו היתר
בהיתר ואין ישראל בטלים ברוב האומות.

ועל פי זה אמרתי לפרש מה דאיתא במדרש רבה
(פס"ח ס"ב) ויצא יעקב מבאר שבע, רבי שמואל בר נחמן
פתח (תהלים קכ"א) שיר למעלות אשא עיני אל ההרים,
אשא עיני אל ההורים למלפני ולמעבדני, מאין יבא עזרי,
אליעזר בשעה הלך להביא את רבקה מה כתיב ביה ויקח
העבד עשרה גמלים וכל טוב אדוניו בידו, ואי לא נזכר אחד
ולא צמיד אחד, חזר ואמר מה אנא מובד סברי מן בריי, חס
ושלום לית אנא מובד סברי מן בריי, אלא עזרי מעם ה' עושה
שמים וארץ. והמדרש הזה כולו אומר דרשוני, דהאיק יעלה
על הדעת שיעקב אבינו יאבד את בטחונו בה' אפילו על רגע
אחת. ולדרכינו י"ל כי יעקב אבינו היה חושש בצאתו מבית
אביו בארץ ישראל לחוץ לארץ, דבשלמא בהיותו יושב בבית
מדרשו של שם ועבר על התורה ועל העבודה לא היה שייך
שיתבטל ברוב בין אלופי עשו ואוה"ע, כי היה קבוע על
מקומו וכל קבוע כמחצה על מחצה, אך אחר שיצא מבאר
שבע והיה נייד, אזי נתעורר השאלה שמא ח"ו יתבטל ברוב
אומות, וזה שהתאונן אליעזר עבד אבי אבא היה כל טוב
אדוניו בידו, ע"ד שאמר חז"ל (עבודה זרה יט:) אין טוב אלא
תורה, כי היה דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, ואם כן היה
דבר חשוב ושקול כנגד כמה ועל כן לא היה ירא שיתבטל
בנסעו לחוץ וילך בין אנשי רשע, אבל אני אבי ביד לא נזכר
אחד ולא צמיד אחד, היינו קישוטין להנשמה הנעשית על
ידי מצות ומעש"ט, כי יעקב הוא הקטן בגודל ענוותנותו סבר
כי לכלום יחשב ואם כן איכא חשש שח"ו יתבטל בין רוב
אנשי רשע אצל לבן הארמי. חזר ואמר לית אנא מובד סברי
מן בריי, דאף שבעצמו אינו שוה באיכותו ויכול הוא להבטל
ברוב, מכל מקום כיון דהוי דבר שיש לו מתירין הרי הוא
כאילו עכשיו היתר בהיתר ואינם בטלים ברוב. וזה שאמר
עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ, כי דבר זה למדים מבריאת
שמים וארץ שהשי"ת צופה ומביט בטוב העתיד, כדאיתא
במדרש (ב"ר פ"ח ס"ז) שנמלך הקב"ה בנשמותיהם של
צדיקים וברא את העולם, וביאר בבני יששכר (שבתות
מאמר ד אות ב) שצריך מעשיהם הטובים אשר עתידים
לעשות לכשיבא העולם, עיי"ש בנועם אמרו. ואם כן שפיר
הוי דבר שיש לו מתירין דלא בטל, כי מצטרף מה שלעתידי
כל העמים יהיו עובדי ה' והוי היתר בהיתר ושפיר לא בטל.

ובזה יש לומר רמז במאמר הכתוב להלן בפרשה (יב ג)
והיה הדם לכם לאות על הבתים, ולפי האמור רמז כאן והיה
הדם, היינו הרי קרא ולקח מדם הפר ומדם השעיר, היא לכם

סגולת מצות תפלין

די תורה זאגט והיו לך לאות על ידך ולזכרון בין
עיניך, די סגולה פון מצות תפלין איז למען תהי
תורת ה' בפיו, אז מ'זאל דורכדעם געדענקען דאס
לערנען.

מ'זאגט יעדן טאג ביים דאווענען אשר בחר בנו
מכל העמים ונתן לנו את תורתו, גוים האבן נישט די
זכי צו לערנען די הייליגע תורה, ווייל ווי קען א בשר
ודם זוכה זיין צו פארשטיין תורה, ס'איז דאך א
הימלישע תורה, א גטליכע תורה, אבער דורך די
קדושה פון מצות תפלין וואס מען טוהט אן אויפ'ן
קאפ, די קדושה פון מצות תפלין איז א סגולה, דאס
ג'ט אריין הייליגקייט אין קאפ, מען זאל קענען
פארשטיין תורה, עס זאל אים אריינגעבן אביסל
הייליגקייט אין די מוח, ער זאל האבן די זכי ער
לערנט א בלאט גמרא, ער זאל פארשטיין א בלאט
גמרא.

אין די פרשיות פון תפלין, איז דא די פרשה פון
ואהבת את ה' אלריך, דארט שטייט, והיו הדברים
האלה אשר אנכי מצוך היום לך לבקר, ש'שטייט
ודברת בס שבכתך בביתך, אויף ודברת בס דרשנען
חז"ל, ודברת בס ולא בדברים בטלים, מען זאל
לערנען, מען זאל רעדן תורה און נישט קיין דברים
בטלים.

דער טאטע ז"ל - ווען א בחור איז אריינגעקומען
צו אים ווען ער איז געווארן בר מצוה, האט ער
גערעדט צו יעדען בחור'ל באזונדער, און ער האט
געבעטן אז מען זאל זיך מקבל זיין מען זאל נישט
רעדן אין די תפלין.

האב איך אינזין געהאט אזוי, ווער ס'האלט די
תקנה טובה, דעם געוואלדיגן דבר טוב, אז ווען ער
האט אן די תפלין רעדט ער נישט נאר תורה אדער
תפלה, און ער רעדט נישט קיין דברים בטלים, ער איז
נישט מסיה דעת פון די תפלין, דער איז זוכה צו
מקיים זיין ודברת בס ולא בדברים בטלים, די טעג
וואס מען רעדט נישט מיט די תפלין, ודברת בס און
מען רעדט נישט קיין דברים בטלים, דאס איז א
סגולה אז מען זאל קענען מקיים זיין במשך פונם
טאג ודברת בס אין דברי תורה ולא בדברים בטלים.

דער פסוק זאגט והיו לך לאות על ידך ולזכרון
בין עיניך, ס'זאל זיין א זכרון בין עיניך, מען זאל
נישט מסיה דעת זיין, פון די תפלין, פארוואס טאר
מען נישט מסיה דעת זיין, מען זאל נישט רעדן קיין
דברים בטלים, כדי מען זאל נישט קומען צו קיין
היסח הדעת, און דורכדעם למען תהי תורת ה' בפיו,
וועט ער האבן תורת ה' בפיו, און מען וועט קענען
מקיים זיין ודברת בס ולא בדברים בטלים, דורכדעם
וואס מען האלט די תפלין הייליג, מען ווייסט אז מען
האט די תפלין אויפ'ן קאפ, און מען רעדט נישט קיין
דברים בטלים.

מתוך דב"ק לתלמידי הישיבות ג' משפטים תש"ע

לאות על הבתים, שלא יתבטלו בתי בני ישראל ברוב האומות
באורך ימי הגלות, כיון דחשוב כהיתר בהיתר על שם העתיד.
וזה שאמר משה רבינו וגם מקנינו ילך עמנו, להקריב
ממנו זבחים ועולות כי ממנו נקח לעבד את ה' אלקינו,
דהיינו מהכתובים של הקרבנות דם הפר ודם השעיר, נקח
לעבד את ה' אלקינו ולא נלך אחרי רוב האומות הבאים
בטענה כי הם הרוב, ורוצים שנלך אחריהם לעבד את
שיקוציהם ופסוליהם, דמאחר שלעתידי יערה הקב"ה רוח
טהרה ממרום ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל
מלך, על כן אנו דנין על שם סופו.

על חומות ירושלים

ב"ה

בקריית יואל יצ"ו התקיים בשבוע העל"ט מסיבה לטובת "קהל חסידי ירושלים" בארה"ק, העומד בנשיאות כ"ק מרן האדמו"ר הגה"צ רבי אברהם שמוחה חנון שליט"א, הקהילה הקדושה נתייסד בעת שאחד מהקהילות בירושלים עיה"ק לא עמד בנסיון, והתחיל להנות משולחן איזבל ושינו את מראהו מהקצה אל הקצה בעוה"ר, אז קמו אלו היחידי סגולה ונפרדו מאותו הקהילה והקימו אז קהילה חדשה בשם "קהל חסידי ירושלים" וכהיום עומד קהילה גדולה נאה וחסידה שתחת צלה מסתופפים כהיום כמה מאות משפחות בליעה"ר בירושלים עיה"ק ובית שמש יצ"ו.

המסיבה התקיים בליל שישי העל"ט בבית הרבני החשוב ר' ישראל בנציון ווערצבערגער הי"ו בגלילות קרית יואל.

ובשם הנהלת הוועד משמרת חמותיך ירושלים ניתן תודה עמוקה לכל המשתתפים בגוף ובמזמון לטובת הקהילה, ולכל העסקנים החשובים שעזרו להצלחת המסיבה, ובמיוחד לכבוד הגאון הגדול דומ"ץ דקרייתנו שליט"א העומד בקשר אמיץ עם הגאון הגדול רבי חיים אורי פריינד שליט"א חבר הבד"ץ העדה החרדית המשמש כרב הקהילה, על רוב השתדלותו להצלחת המסיבה.

בשם הנהלת הוועד משמרת חמותיך ירושלים" מגישים אנו ברכותינו הנלהבות, מול מע"כ ידידנו עוז האברך היקר העומד לנו לאחיעזר ולאחיסמך בכל עת ועונה, מוסר נפשו למען הצלת המוסדות הק' בארה"ק על טהרת הקודש לכל יכרע ברך, ובמיוחד עושה ומעשה לטובת המסיבות שנערכו בכל עת וזמן לטובת המוסדות הק' על טהרת הקודש, ה"ה האברך היקר עושה ומעשה להכלל והפרט

מו"ה מענדל וואלף טייטלבוים הי"ו

לרגל השמחה במעון הולדות בנו למז"ט

וברכותינו צרופה שיזכה לרוות רב תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ"ח עם הרחבת הדעת ששון ושמחה יהא שרויה תמיד במעונו עדי נוכח בקרוב לביתא יתנון בב"א

הנהלת הוועד משמרת חמותיך ירושלים" ערכו לאחרונה שני מסיבות לטובת הארגון המפורסמת לשבח "נטרונא" שידם רב להם בפעולות הסברה לרבות אלפי ישראל בדבר גודל מכשלת רעיון הציוני, המסיבה הראשון התקיים בליל שישי פרשת שמות העל"ט בקריית יואל יצ"ו לבעלי בתים ועסקנים חשובים יוצאי ישיבתנו הק' משנת תש"ל עד תש"מ, בבית הרבני החשוב רבי בנציון קליין הי"ו, ובעוה"ש"ת עבר המסיבה בהצלחה יתירה כשהעסקנים החשובים הי"ו השתתפו בסכומים נכבדים לטובת הארגון החשוב הלז, וגם נטלו על עצמם להיות עושה ומעשה ולסייע בעסקנות לטובת הארגון.

ואחריו התקיים המסיבה השניה מיוחד לאברכי הכולל "דברי יואל" בבארא פארק יצ"ו במוצש"ב"ק העל"ט בביהמ"ד "תפארת אליעזר" ובא נשא דברים היו"ה האברך החשוב מוה"ר מענדל וואלף שטערן הי"ו, והנאום הכבוד הרה"ג ר' אברהם וואלף שנענעבאלג שליט"א מו"ץ ב'קהילתנו הק' בויליאמסבורג יצ"ו שהאריך בדברים האין גדולי צדיקים הקודמים לוחמו נגד קליפת ציונות ואבזיריהו, והחיוב המוטל עלינו לפרסם עולם ומלואו כי ה' הוא האלקים ואין עוד מלבדו, ועורר הציבור המשתתפים ליטול חלק בה"מעמבערשיפ קאמפיין" לטובת המוסד הק' נטרונא, ואחריו נשמעו דרשה נאה מאת הרב יעקב שפירא שליט"א רב הקהילה קווינס יצ"ו שדבר מגדולת הפעולות לטובה שנתנו בתקופה אחרונה ע"י פעולת הנשגבות של המוסד הק' נטרונא.

בשבוע העבר התקיים "אסיפת עסקנים" בביהמ"ד "בית קלוימוס אליעזר" בקריית יואל ושם דברו באריכות אודות העצרת רבתי שיתקיים א"ה בשבועות הקרובים בקריית יואל, שבע"ה גדול יהיחה כבוד המעמד הזה כאשר אלפי תושבי קרית יואל יבואו לחזק בדקי המפעל הקדוש הזה ובאותו זמן לשנון ולחזור על דברי רביה"ק ז"ע מה שציווה אותנו להמשיך בעניני מלחמה לה' בעמלק מה שנוגע לנו כ"כ כהיום הזה.

בימים הקרובים יתקיים א"ה עוד מסיבות וכינוסים לטובת המוסד הק' נטרונא ויתר פרטים יתפרסם א"ה בקרוב.

צאצאיו הלכה

בירורי הלכות, נערך ונסדר ע"י מערכת "בית וועד לחכמים" שע"י מבצר הכוללים קרית יואל והיו למראה עיניו של הגה"צ דומ"ץ קרית יואל שליט"א
להערות והארות: 845 662 4936 או ע"י הפקס: 845 781 7213

באיסור שרצים קטנים

(א) שרץ אפילו הוא קטן מאד אסור מן התורה.
(ב) ואפילו שרץ קטן כל כך שאי אפשר לראות וגליו ושאר חלקיו, ונראה כנקודה שחורה או לבנה, או נראה כלכלוך ואבק בעלמא, אעפ"כ אסור.
(ג) ולכן אסור לאכול מאכל שיש בו מילב"ג, אף שהמילב"ג הוא קטן מאד ואורכו הוא רק לערך 0.2 מילימטער, ואינו ניכר רק ע"י ריצתו אנה ואנה.

(ד) ואף מאכל שיועד שהמילב"ג שבתוכו כבר מתו [כגון שהיה מונח בפרזיזע לאיזה זמן] וע"כ קשה מאוד להכירם, מ"מ כיון שבחיותם היו ניכרים היטב, נשאר איסורם אף לאחר מיתתם [כ"ז שלא נימוחו].

(ה) וכל זה כשרואין עכ"פ נקודה קטנה אבל שרץ שקטן כל כך עד שאין עין האדם יכולה להכירו כלל ורק ע"י פארגרעסערונג גלא"ץ יכולין לראותו, מותר באכילה, [דלא אסרה התורה במה שאין העין שולטת בו דלא נתנה התורה למלאכי השרת].

(ו) אכן זה דוקא כשאנו יכול לראותו מחמת קטנו, אבל אם אין העין יכולה להכירו מחמת שהגון (קאלי"ר) של השרץ דומה מאד להגון של הפרי או הירק אסור. [והוא מצוי מאד בהרבה שרצים מכוין שנוונים מהפרי נשתנה צבעם לגבע של הפרי].

(ז) וכ"כ כשאנו יכול להכיר השרץ רק מחמת שהשרץ מונח בתוך הפרי או נתכסה בעלין וכדו, שאסור.

(ח) ולאחר שנתבאר (א) שאפילו כשהשרץ קטן מאד אסור (ב) ואפילו שהשרץ מוכסה בעלין או שהוא בתוך הפרי וכדו אסור (ג) ואפילו כשהצבע של השרץ דומה לגבע של הפרי אסור, הנה הגורמים שבהרבה מאכלים קשה מאד לבדוק התולעים בתקונם, ויש שלא מהני בדיקה כלל [כמו רעסבערי"ס].

(ט) וכתב הפרי חדש וזה לשונו "ההמירה התורה בזה בהרבה לאוין ומלקיות [דמי שאוכל כזית בשיר נבילה או טריפה עובר רק על לאו אחד, אבל מי שאוכל פרי שיש בו תולעים הרבה יכול לעבור על עשרות או מאות לאוין בפעם אחת] היות שהיא אסור מצוי מאוד בפירות וירקות ובקטניות וברוב מיני מאכלים, ואי אפשר ליהרר מלהכשל בהם אם לא בריאות גדול ולפיכך הוצרך הכתוב לזרז ביותר ולהרבות לאוין באיסור שרץ הארץ, ומעתה כל אדם יזרז בעצמו מלהכשל באיסור זה, וגם לדרוש ברבים חומר איסורו כדי שיפרישו ממנו, ואני את נפשי הצלתי וישמע חכם ויוסף לקח" עכ"ל.

(י) והזמן גרמא דעומדים לפני המשה עשר בשבט שנתהוין להרבות באכילות פירות שונים שיש ליהרר מאוד שלא יכשל ח"ו באיסור אכילת תולעים, ולאחרונה מפרסמים ע"י מומחים בבדיקת תולעים אופני וסדר הבדיקה לכל פרי ופרי, וחיובא רמיא על כל אחד ואחד ללמדם בתוך ביתו, [וביותר יש להזהיר במיני פירות שבדיקתם קשה מאד כמו פייג באקסער וכדומה].

=====

(א) ע"י בשרית הרשב"א (ח"א סי' רע"ה) הובא ברמ"א (סי' פ"ד סעיף ר'), וכן נראה מהפוסקים שדנו לענין שרצים שנוכח בספסוף (ע"י בשרית דברי חיים ח"ב יו"ד סי' נ"ד, ובצמצום דק' בח' יו"ד סי' ס"ב, ובשו"ת אבני נזר יו"ד סי' ע"ט), וכן יוצא מהפוסקים שדנו במילב"ג הקטנים (ע"י בב"ח ועט"ז ועוד), וע"י ברש"י (עירובין כ"ח ר"ה צ"ד) שפירש ששרץ שרץ הוא מחמת שאינו נראה אלא ע"י שירדו וירחשו מפני קוטנו.

(ב) כמו שהוא המציאות במילב"ג וכדו' שאינם נראים רק מחמת ריחושם ושירדו, דסו"כ"ס הוא נראה לעין האדם.

(ג) פשוט, וכן מציינו להראי מהפוסקים דאסור כל זמן שלא נימוחו, ודעת רוב פוסקים דאף בספק נימוחו אסור אם יודע בבירור שהיה שם שרצים ואכמ"ל אבל כשיודע שנימוח בטל מתורת בריה ובטל.

(ד) כמ"ש הבית אדם שער איסור ודחיר (סי' ל"ד) ובכוס טעם ודעת (מהר"ת ק"א סי' נ"ג) ובערך השלחן (סי' פ"ה סעיף ל"ו) מחזה אליהו (סי' צ"א) וכן כתב התפא"ר (ע"ז פ"ב מ"ו בועז אות ג') לענין שקשקים של דג שאינם נראים רק ע"י זכוכית ע"י, וכן הוא בשרית דרבב מישרים (ח"א סי' א') לענין נגיעת שני אוניות של ס"ח זה בזה.

(ה) הרב"ז (סי' תשנ"ג), וכן מציינו בעוד הרבה פוסקים שהצריכו לבדוק באור השמש מהאי טעמא ואכמ"ל.

(ו) פשוט, וכן מציינו מהפוסקים ובשר"ע (סי' פ"ד) הרבה דוגמאות מתולעים שבתוך הפרי או שמוכסה (ורק בתולעים שדרסם להתלעלע בתלשו יש אופנים דמותר ועוד חזון לבאר דינם בפרטיות).

(ז) כמ"ש הרב"ז הל' וכן מציינו בפוסקים עוד הרבה פירות וירקות שלא מהני להם הבדיקה ובכל זה תלוי לפי הזמן והמקום.

(ח) ולחומר הדברים נעתיק כאן קצת מלשון הפלא יועץ (אות בדיקה) שלאחר שהאריך מהרבה מאכלים שאין מועיל להם בדיקה כתב בזה"ל, וכבר צווחו ע"ז בספרים צעקה גדולה ומרה, שהרי כל אשר בשם ישראל יבנה לא יאכל בבלה טרפה או בשר חזיר וכדומה, גם אם יתן לו כל כסף וזהב שבעולם ואם ירצו לאנסו ויסבילו עונשים מרים עד מות ולא יעבור, אף על פי שהחזיר נהנה מאכילת חזיר וכדומה, וכאשר תרייק באכילת נבילה טריפה או חזיר, אין בהם אלא לאו אחד, ובאכילת תולעת אחת, יש ארבעה או חמשה לאוין נמצא שאוכל כל חיזיות וכלי בדיקה במעט רגע אוכל מאכל תולעים ועובר תלי תלים של לאוין בשאט נפש בלי שום הנאה כלל רק ממיעוט חזירות וכו', וצריך להזהיר לעם על זה וכיוצא בזה כי ישראל קורשים ורוצים להיות גזורים ופורשים וכו' ומזהיר וזהו כוונה הרקיע ומצדיק הרבים כמכובים ולשומעים יונעם ואליהם תבוא ברכת טוב אמנן עכ"ל.